

۲۰۱۵ / ۰۷ / ۳۰

سرلوح مرادزی

د پښتنو له سره، یو لوی مصیبت او شرم کم شو!

ملا عمر د افغانستان په تاریخ کې د ۲۰ پېړۍ د پای او د ۲۱ مې پېړۍ د پیل داسې یو واکمن تېر شو چې هیڅ افغان، نه په مړه خېټه هغه ولید او نه تر ننه څوک خبر شو چې څنگه نوموړی پر افغانانو واکمن شو او اوس څنگه د دوی له سره کم شو!

لکه څنگه چې راتګ، بریا او واکمني یې یوه معما وه؛ داسې ژوند، شتون او اوس یې مرګ یوې ډرامې، سریال او معما ته ورته پاتېږي!

د نورو ملتونو او په هغې ډله کې د افغان ملت منځ کې هم داسې دودونه، سنتونه او روایتونه شته چې ګڼې یو وخت د ځمکې پر سر پېریانو، دیوانو او نا آشنا اسماني موجوداتو پر ولسونو او ملتونو پاچاهي کړې ده.

بلخوا که په نورو ملتونو کې د پېریانو او دیوانو واکمنۍ هسې قصې اوفسانې ګڼل شوي، خو له بده مرغه پر افغانستان د ملا عمر په مشرۍ د طالبانو واکمني د پېریانو او دیوانو د واکمنۍ کومه قصه او افسانه نه ده، بلکې په عمل کې په ریښتیني ډول تېره شوې او لکه د بامیانو د بتانو پشان وچاری یې د افغانانو پر ذهن لا واکمني کوي او د افغانستان تاریخ کې د یوه شرمېدلي څپرکي ځای خپلوی!

د امریکا د سپینې ماڼۍ د ویاند مرستیال ایرک شولتز د چهارشنبې په ورځ، خبریالانو ته په یوه مرکه کې د ملا عمر د مړینې په اړه وویل «داسې ښکاري چې دا خبر موثوق وي.»

همداراز د لویدیځ نوري خبرې سرچینې لکه BBC او یا د ازادۍ راډیو هم دا خبر په یوه یا بله بڼه تاییدوي. خو د ملا عمر د مړینې خبر لومړی پاکستانی زیرمو خپور کړ او اوس کابل هم پر دې خبره ډاډمن دی چې ملا عمر مړ شوی دی. د افغانستان د ولسمشر دفتر په یوې خبرپاڼې کې ویل کېږي «د باوري معلوماتو پر بنسټ تاییدوي چې د طالبانو مشر ملا محمد عمر د ۱۳۹۲ کال د حمل (د ۲۰۱۳ د اپرېل) په میاشت کې، په پاکستان کې مړ شوی دی»

که څه هم پخوا د ملا عمر د مړینې په اړه خبرونه خپاره شوي وو چې وروسته یې بیا په اړه انکار شوی، خو دا ځل ښکاري چې ملا عمر په ریښتیني مړ شوی او یا وژل شوی وي!

طالبانو نن پنجشنبه پخپل تاره رپوټ کې هم د ملا عمر مړینه تایید کړه او په دې اړه په خبر کې لولو «د ملا محمد عمر مجاهد مورنۍ ورور ملا عبد المنان اخند او د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد مشر زوی مولوي محمد یعقوب له ټولومسلمانانو څخه خصوصي غوښتنه کوي چې د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د اسلامي امارت په واکمنۍ کې که د دوی کوم ډول حقوق تلف شوي وي، نو ټول دې ورته عفو وکړي»

تر اوسه پورې کومې زیرمې د طالبانو په ګډون د ملا عمر د مړینې د څرنګوالي په اړه کومه لیکنه نه ده خپره کړې او یوازې د پاکستانی سرچینو په وینا ویل کېږي چې ګڼې هغه څه باندې دوه کاله مخکې، د نري رنځ په ناروغۍ له منځه تللي وي.

لکه څنگه چې په لومړي سر کې د ملا عمر واکمنۍ ته رسېدل، راوروسته د استوګنې او فعالیت ځای او بلاخره ژوند ټول له یوه ابهام سره مخ دی او ولس هغې ته لاسرسی نه لري، داسې یې د مړینې په لامل، وخت او ځای هم باور نه شي کېدای او د یوې معما بڼه خپلوی.

د ملا عمر د مړینې په اړه لومړیو معلوماتو د پاکستانی استخباراتو (ISI) له چاڼې روسته رسنیو ته درځ وکړ. کله چې عرب او عجم ټول خبر شول، طالبان هم نن اړ شول چې دا ومنی ملا عمر دا ځل په ریښتیا مړ دی!

دا چې د ملا عمر مړینه به د افغان لوري او طالبانو ترمنځ په کېدونکو خبرو څه اغیز وښندي، دلته به لږ پرې تم شو:

په دې اړه د ولسمشرۍ ماڼۍ په خبرپاڼه کې ویل کېږي «افغان حکومت په دې باور دی چې د سولې مذاکراتو ته اوس تر بل هر وخت بڼه زمينه مساعده ده. پر دې اساس، پر ټولو مخالفو وسلوالو ډلو غږ کوي چې له دې فرصته په استفادې، د سولې له خبرواترو سره یو ځای شي»

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

طالبانو سره د سولې خبرو د دوهم ځل، نږدې کېدا او په ورته وخت کې د ملا عمر د مړینې اعلان، که څوک وغواړي یا نه، یوله بله سره تړلي دي. بلخوا په داسې بڼه د مړینې خبر، څرگندوي چې ملا عمر مخکې نه، بلکې تازه له صحنې تیری تم شوی دی. دلته دوه ټکي خامخا مخته راځي:

– ملا عمر د سولې په خبرو کې ستونزه وه چې باید له منځه لیری شوی وای
– کېدای شي افغانستان کې د جگړې ادامې لپاره د ملا عمر رهبري زړه شوې وي او نویو حالاتو سره یې سمون نه درلود، نو باید مشرتوب یې بدلون میندلای وای
په دې اړه په یوه بڼه، د ولسمشرۍ مانې په وړاندلید کې په لومړۍ خبره تاکید شوی او په پاکستان کې دننه او د سیمې حالات هم داسې څه غواړي، خو د پاکستان تېر تاریخ او شالید ته په پام نور احتمالات باید هم تر سترگو لاندې وساتل شي.

داسې هم ویل کېږي چې بنایي پاکستان د ملا عمر په مرگ سره د طالبانو ډله سره وپاشي، یوه څانگه یې افغان حکومت سره خبرو ته کښینوي او توافق هم ترلاسه شي، خو نورې ډلې یې د فشار د وسیلو پتوگه د پخوا پشان د راتلونکې لپاره وساتل شي.

د ملا عمر په وژني یا مړینې سره، د طالبانو په نوم غورځنگ د یو لوی او بیخچن بدلون سره مخیري او بلخوا په پاکستان او سیمه کې د داعش ظهور د سیمې لوبه په یومخیزه توگه بدلوي.
طالبان د دې پرځای چې د افغانانو د ملي گټو او ارزښتونو خوځښت تېر شوی وي، د نورو استخباراتو ترڅنگ د پاکستاني استخباراتو یوه استخباراتي پروژې پاتې شوي.

د ملا عمر په اړه دا خبره پخپل قوت پاتې ده چې هغه د پښتون په نوم تر نورو زیات پښتانه وځپل. د ملا عمر په مشرۍ د طالبانو ډېر کره وړه د پښتنو په سپکاوی او نابودۍ تمام شول. طالبانو د پښتنو سیمه د ژوند له ټولو بڼېگڼو څخه له یوې مخې لکه د ملخانو په څېر جارو کره. دوی نه یوازې د پښتنو د ښېرازۍ او پرمختگ په مخکې خنډ شول بلکې پښتنو چې له پخوا څه درلودل، هغه یې هم ترینه له لاسو وشکول.
همدارنگه د ملا عمر په مشرۍ طالبانو، پښتانه سیمې او نړۍ ته ښار اوښدل وروپېژندل. پښتانه یې د تمدن، پوهې او کلتور دښمنان معرفي کړل. دوی یې د گاونډیانو او نړۍ سره د گډ ژوند جوگه نه، بلکې د سمې او نړۍ د وړانۍ او وېجاری استازي وگڼل.

هغوی چې په رسنیو کې اوس هم د ملا عمر په مرگ ژاړي، په حقیقت کې د پښتنو په ځپلو او بربادۍ کې د دغه وحشي ملا له وحشت او بربریته ملاتړ کوي، د پښتنو پر ټپونو مالگې دوروي او ځان د پښتنو په دښمنانو کې شریکوي!

د ملا عمر اروا دې پوه وي چې د عمر په لاس ځپل شوي پښتانه به ورته هیڅکله د مغفرت دعا چې کورنۍ یې د هغې غوښتنه کړې، ونکړي او پلویان دې یې هم ډاډه وي چې عمر به پښتنو کې د شیطان او ابلیس له درجې کم ونه گڼل شي.

د ملا عمر په مرگ اوښکې نه، بلکې د خوښۍ لوی جشن پکار دی!
د ده په مرگ سره د پښتنو له سره، یو لوی مصیبت او شرم کم شو!
پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ